

FOLKETINGET

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget

Til: Indenrigs- og sundhedsministeren

Dato: 8. august 2025

Udvalget udbeder sig ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

KEF alm. del

Spørgsmål 366

Vil ministeren – eventuelt med bidrag fra relevante ressortministre – redegøre for det skønnede antal af for tidlige dødsfald, tabte leveår (YLL) og sygdomsjusterede leveår (DALY) i Danmark, som for hvert år siden 1990 og frem kan tilskrives eksponering for kvælstofdioxid (NO₂) og fine partikler (PM_{2.5}) udledt fra danske kulkraftværker? Til beregningen henvises til metodikken i det videnskabelige studie »Environmental Burden of Disease due to Emissions of Hard Coal- and Lignite-Fired Power Plants in Germany«, ssph-journal.org, International Journal of Public Health, 14. august 2023, hvor forskerne anvender anerkendte koncentrations-respons-funktioner (CRF'er) for PM_{2.5} og NO₂, som også anbefales af Verdenssundhedsorganisationen (WHO), jf. Epidemiological Repository on Particulate Matter and Mortality, who.int. Metoden indebærer en kobling mellem (1) årlige emissioner af PM_{2.5} og NO₂ fra kulkraftværker, (2) geografisk fordeling af koncentrationer via kemisk transportmodel (fx EMEP MSC-W, DEHM eller EVA-modellen), (3) befolkningsdata fordelt på gridniveau og (4) anvendelse af CRF'er til at estimere helbredseffekter i form af YLL, DALY og dødsfald. Ministeren bedes anvende de tilgængelige udledningsdata for danske kulfyrede kraftværker, som fremgår af Danmarks nationale emissionsopgørelser (DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi) og EU's Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR). Det forudsættes, at datagrundlaget omfatter årlige emissioner siden 1990 fordelt på kraftværk, og at Danmark har adgang til modeller, der kan koble emissionsdata med befolkningseksponering (herunder DEHM/UBM og EVA). Ministeren bedes i den forbindelse anvende griddet befolkningsdata – f.eks. Danmarks Statistiks befolkningsraster eller GEOSTAT 1km² – for at sikre, at sundhedseffekterne beregnes ud fra faktisk eksponeret befolkningstæthed i nærområderne. Der ønskes særskilt opgørelse af sundhedseffekter relateret til NO₂ og PM_{2.5} fra kulkraft, og resultaterne ønskes præsenteret som årlige estimater fra 1990 og frem. Så vidt data haves, ønskes opgørelserne for hvert enkelt kulkraftværk og samlet. Desuden ønskes det, at ministeren – i det omfang eksisterende modellering og inputdata tillader det – redegør for det skønnede antal for tidlige dødsfald, YLL og DALY i Danmark som følge af grænseoverskridende luftforurening med NO₂ og PM_{2.5} fra tyske kulkraftværker i samme periode. Her kan kildeopdeling via source-receptor-analyser i EMEP eller DEHM-modellen anvendes. Vil ministeren dertil oplyse antal for tidlige dødsfald, der kan tilskrives luftforurening udledt fra al dansk el- og fjernvarmeproduktion for hvert år siden 1990 og frem. Der henvises til luftforureningsovervågningsprogrammet NOVANA, hvor man siden 2019 har beregnet helbredskonsekvenserne af luftforurening fra de individuelle emissionssektorer, og der søges derfor yderligere beregninger for bidragene fra el- og fjernvarmeproduktion siden 1990.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Steffen W. Frølund (LA).
Svar bedes sendt elektronisk til spørgeren på steffen.froelund@ft.dk og til lov@ft.dk.

På udvalgets vegne
Malte Larsen
formand